

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ
ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОЗВІЛЛЄЗНАВСТВО

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність усі спеціальності
(код і назва спеціальності)

освітня програма усі освітні програми

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

*(підпис, ініціали, прізвище)***ПОГОДЖЕНО:**Голова Ради з якості вищої освіти
педагогічного факультету

(підпис, ініціали, прізвище) к.пед.н. Сич Ю.І.**РЕКОМЕНДОВАНО:**кафедрою загальної педагогіки, дошкільної,
початкової та спеціальної освітипротокол № 8 від 8.01.2020р.Завідувач кафедри доц. Іванова Д.Г.
*(підпис, ініціали, прізвище)***Розробник програми:**Звекова Вікторія Корніївна, кандидат педагогічних
наук, доцент кафедри загальної педагогіки,
дошкільної, початкової та спеціальної освіти**Рецензент програми:**Бойчев Іван Іванович, кандидат педагогічних
наук, доцент кафедри музичного та
образотворчого мистецтва

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
<i>Кількість кредитів: 4</i>	<i>Лекції:</i>	
	22	4
<i>Модулів: 2</i>	<i>Практичні заняття:</i>	
<i>Загальна кількість годин: 120</i>	26	8
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2-4</i>	<i>Лабораторні заняття:</i>	
<i>Семестр: 3-8</i>	<i>Семінарські заняття:</i>	
<i>Тижневе навантаження (год.):</i> - аудиторне: 3 - самостійна робота: 6	<i>Консультації:</i>	
	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
<i>Форма підсумкового контролю: залік</i>		
<i>Мова навчання: українська</i>	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет є ознайомлення майбутніх педагогів з такими поняттями як «дозвілля», «вільний час», «сфера дозвілля», «культурно-дозвіллева діяльність»; забезпечення студентів спеціальними знаннями теорії і практики дозвілля, вміннями та навичками практичної роботи з проектування та проведення різних форм організації дозвілля; опанування теоретичними основами та методикою організації дозвіллевої діяльності.

Метою вивчення дисципліни є ознайомлення з теоретичними основами організації роботи у сфері дозвілля, проектування та проведення різних форм організації дозвілля, формування принципово нового підходу до культурно-дозвіллевої діяльності, з особливостями та напрямками розвитку українського та зарубіжного дозвіллезнавства, підготовка майбутніх фахівців освітніх закладів до організації, керівництва та ведення культурно-дозвіллевої діяльності з учнями та батьками.

Передумови для вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Дозвіллезнавство» та «Методика виховної роботи».

Міждисциплінарні зв'язки: проблематика курсу пов'язана з дисциплінами «Педагогіка», «Психологія», «Дошкільна педагогіка», «Основи валеології».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. *Знання:* знати зміст основних державних документів, правових та нормативних актів з питань виховання і навчання, соціального захисту дітей; вимоги до організації безпечної життєдіяльності дітей і педагогів в умовах навчальних закладів; методики проведення культурно-дозвілєвої діяльності; знати і відтворювати санітарно-гігієнічні, педагогічні, естетичні вимоги до обладнання й оформлення приміщення та території дошкільного навчального закладу, основи сценарної і режисерської майстерності.
2. *Уміння:* аналізувати дозвілєву діяльність, здійснювати цілеспрямовану, планомірну та систематичну її організацію шляхом піднесення її на вищий рівень розвитку; вміти виявляти розбіжності (спільне-відмінне) у культурах окремих країн і регіонів; встановлювати і пояснювати взаємозв'язок дозвілєвої діяльності з педагогічною дійсністю; творчо використовувати здобуті знання у практиці педагогічної роботи у сфері дозвілля; розробляти програми організації вільного часу різних груп населення та сценарії проведення відповідних заходів, добирати адекватні форми і методи роботи; розробляти педагогічно доцільну тематику бесід з дітьми.

Комунікація: здатність і готовність проектувати та застосовувати сучасні педагогічні технології забезпечення оптимальних умов пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку. Здатність і готовність проектувати та застосовувати сучасні педагогічні технології забезпечення оптимальних умов пізнавальної діяльності дітей різного віку у сфері дозвілля.

Здатність пояснювати (описувати, інтерпретувати) та презентувати інформацію про явища із сфери навчання і виховання дітей під час дозвілєвої діяльності.

3. *Автономність та відповідальність:* виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків; створювати позитивний імідж професії, її статусу в суспільстві.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Предмет, завдання і зміст дозвіллевої діяльності особистості.	4	2	2				10	2	2					15
2.	Основні функції дозвілля.	6	2	4				10							15
3.	Основні напрями дозвілля.	6	2	4				10	2		2				15
4.	Історичний аспект розвитку літнього оздоровчого відпочинку.	8	4	4				10	2		2				15
5.	Соціальна інфраструктура дозвілля.	8	4	4				10	2	2					15
6.	Культурно-дозвіллева діяльність з дітьми у закладах освіти.	8	4	4				10	2		2				15
7.	Гра як засіб організації дозвілля.	8	4	4				8	2		2				14
Проміжний контроль								4							4
Разом:		48	22	26				72	12	4	8				108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1: Предмет, завдання і зміст дозвіллевої діяльності особистості.

Дозвілля як категорія часу. Види дозвілля.

Структура психолого-педагогічної готовності аніматора до організації культурно-дозвіллевої діяльності.

Зміст, форми організації виховного процесу дозвіллевої діяльності. Емоційні та змістові характеристики предмета дозвіллевої діяльності.

Дозвілля як необхідна соціальна необхідність, сукупність видів діяльності. Історія виникнення педагогіки дозвілля як науки. Українські педагоги А. Макаренко, С. Русова, В. Сухомлинський, К. Ушинський, Я. Чепіга про важливість організації дозвілля.

Тема 2: Основні функції дозвілля.

Функції культурно-дозвіллевої діяльності (рекреаційна, розвитку творчих здібностей, створення умов для повноцінної соціально-культурної творчості людей, задоволення їх культурних запитів, організація спілкування).

Тема 3: Основні напрямки дозвілля.

Основні напрямки дозвілля, культурно-дозвіллевої діяльності (просвітній, художньо-естетичний, фізично-оздоровчий, розважальний). Їх завдання, характеристика та особливості. Вплив господарської діяльності і побуту українського народу на наявність і використання вільного часу населення. Регіональні особливості культурно-дозвіллевої діяльності.

Тема 4: Історичний аспект розвитку літнього оздоровчого відпочинку.

Структура професійної діяльності вихователя в літній період. Реалізація соціально-виховної функції в тимчасовому колективі. Своєрідні особливості організації дозвіллевої діяльності дітей. Поняття інтерактивної технології у дозвіллевій діяльності.

Тема 5: Соціальна інфраструктура дозвілля.

Парк як соціальний інститут. Інфраструктура туризму. Музеї і бібліотеки як складові об'єкти соціальної інфраструктури. Спортивні комплекси як об'єкти активного відпочинку. Дозвіллево-спортивна діяльність. Просвітницька, культурно-мистецька діяльність. Туристично-дозвіллева діяльність. Релігійно-духовна діяльність. Структура клубних закладів. Клубна діяльність. Світова інфраструктура дозвілля.

Тема 6: Культурно-дозвіллева діяльність з дітьми у закладах освіти.

Соціально-психологічні особливості сучасного підростаючого покоління. Особливості організації КДД для дітей та підлітків (дитячі ранки, вистави, театралізовані свята, ігрові програми, тижні книги, казки, музики, виставки дитячої творчості, гурткова робота, студії). Дитяча ігротека. Основні форми роботи з підлітками (гуртки художньої та технічної творчості, конкурсні та ігрові програми, комп'ютерні ігри, свята, естафети, фестивалі, зустрічі з цікавими людьми та ін.

Тема 7: Гра як засіб організації дозвілля у закладах освіти.

Історія походження ігор. Значення ігор та ігрової діяльності в сфері дозвілля. Класифікація ігор, їх характеристика та особливості (ігри за віком, за часом, за місцем дії, за змістом, за інтелектуально-фізичним навантаженням). Принципи підбору гри, методика підготовки та проведення. Вимоги до ведучого та реквізиту. Рухливі та малорухливі ігри, їх різновидність (естафетні, сюжетні, музичні, жартівливі). Інтелектуальні ігри, їх характеристика та особливості.

Настільні ігри (настільно-спортивні, настільно-друковані, настільні ігри з олівцем (кресворд, головоломки, анаграми, ребуси та ін.). Плакатні, ігри з естради і їх групування (ігри з залом, аукціони, шаради, загадки, крилаті слова, скоромовки) ігри атракціони їх характеристика і особливості. Види атракціонів (стаціонарні ігри, ігри автомати). Сюжетні ігрові програми. Клубна ігротека.

5.2. Тематика практичних занять.

Тема 1. Дозвілля в житті людини.

Тема 2. Нові педагогічні погляди у здоров'язберігаючої дозвіллевої діяльності.

Тема 4. Провідні чинники, що визначають характер потреб людини у сфері організації здоров'я.

Тема 5. Система організації відпочинку та форми проведення дозвілля в освітніх закладах.

Тема 6. Технологічний аспект здоров'язбережувальної діяльності учнів в літній період.

Тема 7. Використання інтерактивних форм у діяльності в сферах здоров'язберігаючого дозвілля дитини.

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		денна	заочна	
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	20	20	Конспект
2.	Підготовка до проміжного контролю	4	4	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань: <ul style="list-style-type: none"> - опрацювання наукових статей; - конспект першоджерел - підготовка реферату; - підготовка до презентації результатів дослідження. 	10 10 8 20	16 20 20 28	Анотації наукових статей Конспект Реферат Презентація
	Всього:	72	108	

Завдання до самостійного опрацювання матеріалу

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		денна	заочна	
1.	Тема: Діяльність різних соціально-культурних інститутів складова розвитку національної культури.	10	15	Зробити словник.
2.	Тема: Підготувати сценарій та провести інформаційно-просвітницький або розважальний захід, спрямований на ознайомлення з національно-культурними традиціями окремої країни, народності.	10	15	(схеми, таблиці).
3	Тема: Споживання молоддю духовної культури через сферу дозвілля.	10	10	Розробити модель проведення моніторингу якості дошкільної освіти
4	Тема: Нормативно-правова основа	10	10	Законспектувати нормативні документи (за списком)
5	Тема: Оздоровча парадигма освіти.	10	10	Розробити схеми діагностики різних напрямів роботи ДНЗ
6	Тема: Провести дослідження діяльності Будинків культури, освітніх закладів, центрів, студій і підготувати доповідь за результатами дослідження.	5	10	Дібрати методики для діагностики стану здоров'я, якостей особистості дошкільника
7	Тема: Підготувати презентацію одного з напрямків (закладів) з наступним колективним обговоренням. Наприклад: музична, літературна, театральна творчість в м. Ізмаїл та області (Літературні клуби, клуби авторської пісні, народні театри, самодіяльні колективи тощо).	5	10	Розробити алгоритм педагогічного аналізу заняття
8	Тема Програма психолого-педагогічного дослідження	5	10	Розробити програму дослідження за індивідуальними завданнями
9	Тема Підготовка та оформлення аналітичного звіту	7	18	Оформити звіт за результатами моніторингу
	Разом	72	108	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

Перелік наукових статей для самостійного опрацювання

- Кравець О. М. Організація анімаційних послуг в туризмі: навчальний дистанційний курс [Електронний ресурс]/О. М. Кравець. – Режим доступу : <http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=874>

- Мастерская профессиональной анимации [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.kultmas.ru/go/masters>.
- Петрова И. В. Состояние и перспективы подготовки специалистов досуговой сферы в зарубежных странах [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.knukim.edu.ua/conferences_2004_proceedings_petrova.htm.
- Рекреация, туризм і дозвілля: тлумачення і співвідношення понять /Л. В. Смаль, В. В. Смаль [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/smal.htm.

Тематика рефератів

1. Ретроспектива організації дозвілля.
2. Великдень – одне з найбільших релігійних свят в Україні.
3. Різдво – одне з основних християнських свят в Україні.
4. Предмет педагогіки дозвілля.
5. Основні принципи педагогіки дозвілля.
6. Провідні чинники, що визначають характер потреб людини у сфері дозвілля.
7. Соціальна інфраструктура дозвілля.
8. Інфраструктура дозвілля в Україні.
9. Світова інфраструктура дозвілля.
10. Звичаєва культура українців у сфері дозвілля.
11. Молодіжні рухи та організації, їх роль у сфері дозвілля.
12. Українська практика проведення вільного часу.
13. Основи сценарної роботи.
14. Методика організації дозвіллевої діяльності.
15. Методика організації індивідуальної дозвіллевої діяльності.
16. Методика організації групової дозвіллевої діяльності.
17. Методика організації масової дозвіллевої діяльності.
18. Організація дозвілля підлітків.
19. Організація родинного дозвілля.
20. Ігрові технології у структурі дозвілля.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття, індивідуальні завдання.
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою

та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом з сучасних теорій організації дозвіллевої діяльності в дошкільному закладі, а також вміння застосовувати ці знання при аналізі та проектуванні, проведення різних форм організації дозвілля, формування принципово нового підходу до культурно-дозвіллевої діяльності.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Ретроспектива організації дозвілля.
2. Провідні чинники, що визначають характер потреб людини у сфері дозвілля.
3. Основи сценарної роботи.
4. Світова інфраструктура у дошкільному закладі.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Анотування наукових статей	5
Конспект першоджерел	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Критеріями оцінювання роботи з *першоджерелами* є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА
Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Аванесова Г. А. Культурно-досуговая деятельность : Теория и практика организации : учебн. пособие для студентов вузов / Г. А. Аванесова. – М. : Аспект-Пресс, 2006. – 236 с.
2. Бочелюк В. Й. Дозвіллєзнавство: навч. посібник / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 208 с.
3. Ведмідь Н. І. Організація дозвілля туристів : навч. посібник / Н. І. Ведмідь, С. В. Мельниченко. – К. : КНТЕУ, 2008. – 85 с.
4. Килимистий С. М. Анімація в туризмі : навч. посібник / С. М. Килимистий. – К. : Вид-во ФПУ, 2007. – 188 с.
5. Ковальчук Т. І. Організація дозвілля студентів: етнопедагогічний підхід / Т. І. Ковальчук, А. О. Муращенко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Педагогіка. Психологія. Філософія». – К., 2012. – Вип. 175, Ч. 1. – С. 301–310.
6. Власова Т. И. Анимационный менеджмент в туризме : учеб. пособие / Т. И. Власова, А. П. Шарухин, Н. И. Панов. – М. : Издательский центр «Академия», 2010. – 320 с.

7. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах : підручник / І. В. Петрова. – К. : Кондор, 2005. – 408 с.
8. Приезжева Е. М. Организация и методы игровой деятельности в туризме : учебно-методическое пособие / Е. М. Приезжева. – М. : Советский спорт, 2015. – 129 с.
9. Форми організації дозвілля дітей та молоді / Упоряд.: В.В. Молочний, С.О. Мопьков, О.В. Безпалько; За заг. ред. І.Д. Звереві. К.:Наук, світ, 2005. - 58 с.

10.2. Допоміжні джерела

1. Гальперина Т. И. Режиссура и культурно-досуговых программ в работе менеджера туристской анимации: учебн. пособие / Т. И. Гальперина; Российская международная академия туризма. – М. : Советский спорт, 2006. – 168 с.
2. Горлинская Н. Массовик-затейник. Организация корпоративных мероприятий. Универсальные сценарии для любой компании / Н. Горлинская. – М. : АСТ : Астрель, 2007.– 253 с.
3. Далинский А. В. Культурно-массовая работа в здравницах / А. В. Далинский. – М. : РМАТ, 2007. – 154 с.
4. Організація культурно-масової роботи в санаторно-курортних закладах ЗАТ Укрпрофоздоровниця. – К. : Денеб, 2005. – 160 с.
5. Обертинська А. П. Масові ігри і свята / А. П. Обертинська. – К. : Вища школа, 1980. – 180 с.
6. Лавров Ф. Н. Профессиональная подготовка менеджеров-аниматоров в образовательных учреждениях туристического профиля: Автореф. канд. дис. – М. , 2000. – 19 с.
7. Жуков М. Н. Подвижные игры : учебник для педвузов / М. Н. Жуков. –М. : Академия, 2000.

10.3. Інтернет-ресурси

1. Бочелюк В. Й. Дозвіллезнавство : навч. посіб. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/bocheluk.htm
2. Харченко С. Я. Організація вільного часу школярів : [Електронний ресурс].
3. Килимистий С. М. Сутність анімації в туризмі як культурної практики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.library.knukim.edu.ua/lib/nauka/zbirnyk/kulturologiya/>
4. Кравець О. М. Організація анімаційних послуг в туризмі: навчальний дистанційний курс [Електронний ресурс] / О. М. Кравець. – Режим доступу : <http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=874>
5. Петрова І. В. Состояние и перспективы подготовки специалистов досуговой сферы в зарубежных странах [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.knukim.edu.ua/conferences_2004_proceedings_petrova.htm.

6. Рекреація, туризм і дозвілля: тлумачення і співвідношення понять /І. В. Смаль, В. В. Смаль [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/smal.htm.

7. Театральная библиотека: пьесы, книги, статьи, драматургия [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://biblioteka.teatr-obraz.ru/>

Нормативно-правові документи:

1. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14>

2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

3. Закон України «Про охорону дитинства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2402-14>

5. Конвенція про права дитини, прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1989 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_021

11. ДОПОВНЕННЯ ТА ЗМІНИ, ВНЕСЕНІ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ В 20__ / 20__ Н.Р.¹

¹ Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри до початку навчального року